

LEADER-STRATEGIATYÖN TEEMARYHMÄN 1. TAPAAMINEN

LEADER

Pirkan Helmi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MITÄ ON LEADER?

- Leader on toimintatapa, joka perustuu alhaalta ylöspäin periaatteeseen: paikalliset itse tietävät, miten heidän kotiseutuaan parhaiten kehitetään. Paikallisen kehittämisstrategian laadinta, hankkeiden valmistelu ja toteuttaminen sekä rahoituksen kohdistamisesta päättäminen on paikallisten käsissä. Kuka tahansa voi ja saa tulla toimintaan mukaan.
- Leader-toiminta on käynnistynyt EU:n yhteisöaloitteesta vuonna 1995.
- LEADER on lyhenne ranskankielisistä sanoista Liason Entre Actions de Developpement l'Economie Rurale = yhdysiteet maaseudun talouden kehittämiseen tähtäävien toimien välillä.

LEADER

Pirkan Helmi

EUROPE DIRECT
Häme & Pirkanmaa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MIKÄ ON LEADER-RYHMÄ?

- Leader-ryhmän työntekijät aktivoivat, innostavat, tiedottavat, kouluttavat ja toimivat hankkeiden toteuttajien apuna.
- Ryhmän paikallisista asukkaista, yhdistysedustajista ja kuntien edustajista koottu kolmikantainen hallitus ohjaa strategian toteutusta ja päättää rahoituksen myöntämisestä.
- Toiminnassa noudatetaan Leader-periaatteita.

LEADER-TOIMINNAN RAHOITUS

- Strategiakaudella 2023-27
Leader-toiminnan julkisesta rahoituksesta:
43 % EU:n maaseuturahastosta
37 % valtiolta
20 % toimialueen kunnilta

CAP:lle asetetut EU-tason tavoitteet

Edistetään osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa

1. Turvataan viljelijöiden tulotaso ja ruuantuotanto
2. Lisätään tuotannon kilpailukykyä ja laatua
3. Parannetaan viljelijöiden markkina-asemaa

Tuetaan ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita

4. Hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan siihen
5. Edistetään ympäristön tehokasta hoitoa ja suojelua
6. Edistetään luonnon monimuotoisuuden, elinympäristöjen ja maiseman säilyttämistä

Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta

7. Kannustetaan nuoria alalle, helpotetaan maaseudun yritystoiminnan kehittämistä
8. Edistetään maaseudun työllisyyttä, kasvua ja paikallista osallisuutta
9. Parannetaan turvallisen, terveellisen ja kestävä ravinnon saantia sekä eläinten hyvinvointia ja torjutaan mikrobiresistenssiä

STRATEGIATYÖN VAIHEET

2019-2020

- Kauden 2014-2020 väliarviointi: haastatteluita, kyselyitä, itsearviointia ym.
- Avoimet asukasillat Akaassa, Urjalassa, Pälkäneellä ja Valkeakoskella tulevaisuuden kehittämistarpeista
- Yhteistyösopimusneuvotte lut alueen kuntien kanssa
- Yhteistyön tiivistämisen valmistelu naapuri-Leader Linnaseudun kanssa käynnistyi

2021

- 3-4/2021 strategiatyöpajat, joissa laadittiin koko toiminta-alueen SWOT-analyysia ja tunnistettiin yleisiä kehittämistarpeita ja hahmoteltiin kehittämisen painopisteitä
- 5/2021 1.vaiheen hakemus Leader-ryhmäksi
- 11/2021 MMM:n palaute 1.vaiheen hakemuksista: Pirkan Helmen osalta tarkennettavaa erityisesti alueen kehittämistarpeissa

2022

Elinvoima
Kylät & korttelit
Vapaa-aika

- 1-2/2022 teemaryhmät: kehittämistarpeiden tarkentaminen, tarpeiden priorisointi & valintakriteerit
- 3-4/2022 hallitustyötä + yhteistyösopimusneuvotte lut Pirkanmaan ELY:n kanssa
- 5/2022 strategialuonnos kommenttikierrokselle
- 6/2022 viimeistelty strategia ministeriön käsittelyyn → päätös rahoituksesta 12/22
- Toteutus alkaa 1.1.2023

LEADER

Pirkan Helmi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER-RAHOITUS 2023-27

- Pirkan Helmen tavoitteleva julkinen kokonaisrahoitus on 4,25 milj. € eli 850.000€/v.
- Yksityinen rahoitus on tähän päälle vähintään 35 % eli yhteensä n. 2,3 milj. €
- Leader-toiminnan kautta paikalliseen kehittämiseen kanavoituneen siis vuosina 2023-27 yhteensä vähintään 6,55 milj. €

LEADER

Pirkan Helmi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER-RAHOITUS 2023-27

(...epävarmaa ennakkotietoa...)

Kehittämistukea voidaan myöntää:

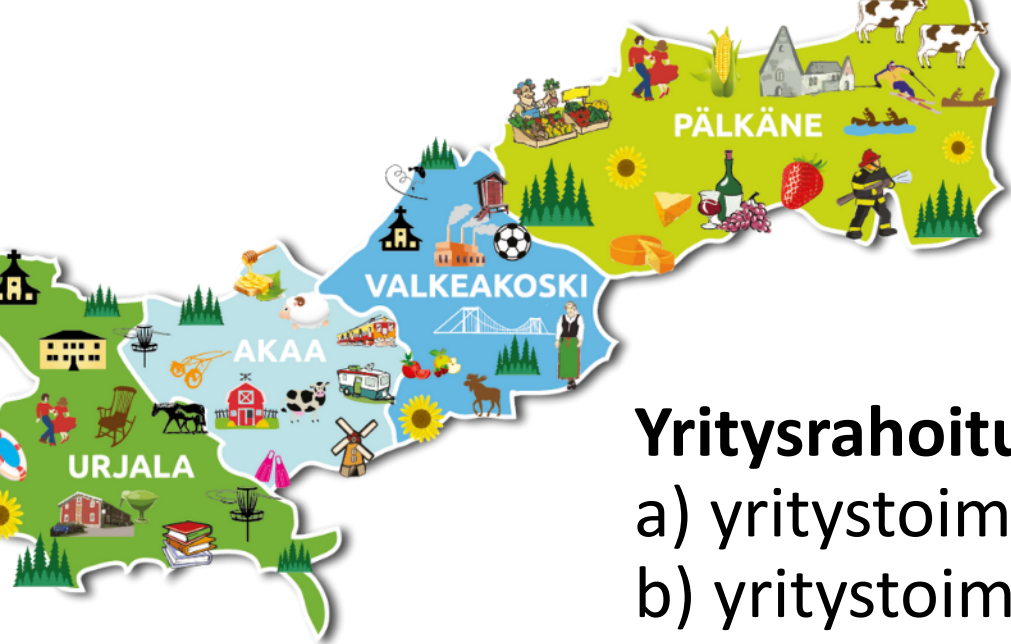
- a) yhteistyöhankkeisiin (ml. älykkäät kylät -hankkeet), joilla esim. parannetaan paikallisia palveluita, ympäristön tilaa ja toimeentulomahdollisuuksia sekä edistetään yhteisöllisyyttä, osallisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
- b) koulutus- tai tiedonvälityshankkeisiin, joilla esim. lisätään asukkaiden ja yrittäjien osaamista, laaditaan suunnitelmia ja selvityksiä, lisätään yleistä tietämystä paikallisen kehittämisstrategian teemoista.
- c) yleishyödyllisiin aineettomiin ja aineellisiin investointeihin, joilla esim. parannetaan asuin- ja toimintaympäristöä, pieninfrastruktuuria ja ympäristön tilaa.

LEADER-RAHOITUS 2023-27

(...epävarmaa ennakkotietoa...)

- Hankkeet toteutetaan pääosin paikallisesti, mutta yhteistyöhankkeet ja koulutus- ja tiedonvälityshankkeet voivat olla myös alueellisia, alueiden välisiä ja kansainvälisiä.
- Tukien myönnössä käytetään pääasiassa yksinkertaistettuja kustannusmenettelyjä ja tuen maksamisen edellytyksenä on hankkeelle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Vain erityisestä syystä kustannukset korvataan todellisten kustannusten mukaisesti.
- Tukitasot (%) säilynevät nykyisellään, mutta jatkossa myös aiempaa selvästi pienempien hankkeiden rahoittaminen on mahdollista (aiemmin tuen alaraja ollut 5.000 €).
- Rahoitusta voidaan myöntää vuoden 2027 loppuun, hankkeiden toteutusaika vuoden 2029 loppuun.

LEADER-RAHOITUS 2023-27

(...epävarmaa ennakkotietoa...)

Yritysrahoitusta voidaan myöntää:

- a) yritystoiminnan käynnistämiseen
- b) yritystoiminnan kehittämiseen ja
- c) yritysinvestointeihin.

- Jatkossa mahdollista tukea myös osa-aikaisia yrittäjiä.
- Investoinneissa hankkeiden kokonaiskustannukset 5.000-100.000 euroa (aiemmin 10.000→).
- Käynnistämisen ja kehittämisen tuet kertakorvaustyyppisiä avustuksia 2.500 €-7.500€/tuensaaja toiminnan laajuudesta riippuen.

LEADER

Pirkan Helmi

EUROPE DIRECT
Häme & Pirkanmaa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ILLAN TYÖSKENTELY

- OSA 1: tunnistetaan porukalla kaikki tämän illan teemaan kytkeytyvät osa-alueet
- OSA 2: mietitään minkälaisia haasteita näihin osa-alueisiin liittyy täällä meidän alueellamme ja ratkaisuja niihin
- OSA 3: pohditaan yhdessä mitä Pirkan Helmi voisi tehdä, että alueen toimijat saataisiin tarttumaan toimeen

LEADER

Pirkan Helmi

EUROPE DIRECT
Häme & Pirkanmaa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

TEEMARYHMÄT KOKOONTUVAT

- **Elinvoima:**
elinkeinot & yrittäjyys, matkailu, osaaminen, yhteistyö
to 27.1. klo 14–15.30 & ma 14.2. klo 14–15.30
- **Kylät & korttelit:**
kylä- ja asukastoiminta, maaseutuasuminen, yhteisöllisyys
ke 2.2. klo 18–19.30 & ti 22.2. klo 18–19.30
- **Vapaa-aika:**
harrastusmahdollisuudet, luonto & ympäristö, kulttuuri,
osallisuus
ke 26.1. klo 18–19.30 & ti 15.2. klo 18–19.30

LEADER

Pirkan Helmi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin